

Del 7

Särskilda händelser

Krigshändelser och terrorism

- Vilka försäkringstyper som primärt påverkas av krigshändelser och terrorism
- Transportförsäkringar
 - Transportförsäkringsvillkor grundar sig på allmänna regler och är därför oftast ganska lika mellan olika försäkringsbolag. En transportförsäkring ska skydda godset under transport. I utgångsläget omfattar försäkringen även skada till följd av krig eller strejk om transporten sker via fartyg eller flyg, medan en skada vid landtransport i princip alltid är undantaget om skadan uppkommer till följd av krig
 - I nuläget, när Ryssland och Ukraina befinner sig i krig, kan krig- och strejkskyddet i transportförsäkringen upphöra att gälla. I händelse av krig finns det nämligen möjlighet för försäkringsgivaren att med stöd i allmänna bestämmelser säga upp dessa moment med 48 timmars varsel, och detta har redan skett i vissa fall.
- Nedanstående försäkringar påverkas av de internationella sanktionerna mot Ryssland
- Ansvarsförsäkringar
- Egendomsförsäkringar
- Styrelseförsäkringar
- Sanktionerna för med sig att vissa försäkringar kan ha blivit oanvändbara då de innehåller ett villkor som säger att om försäkringsgivaren genom skadeutbetalning riskerar att bryta mot en internationell sanktion så gäller inte försäkringen i denna del.

Krigshändelser och terrorism

- Vilka undantag som är vanligast i samband med krigshändelser och terrorism
 - krig- och strejkskyddet i transportförsäkringen upphöra att gälla. I händelse av krig finns det nämligen möjlighet för försäkringsgivaren att med stöd i allmänna bestämmelser säga upp dessa moment med 48 timmars varsel, och detta har redan skett i vissa fall.
 - Det finns alltså en överhängande risk att försäkringsskyddet har begränsningar om godset skadas på grund av kriget. Däremot kan en viss grad av skydd fortfarande finnas kvar i det fall en transportskada uppkommer genom en icke-krigsrelaterad händelse, exempelvis vid lastning eller lossning och liknande.

Avbrottsförsäkring

- Vad som normalt täcks av en verksamhetsavbrottsförsäkring
 - I den kombinerade företagsförsäkringen ingår normalt en s.k. avbrottsförsäkring. Medan egendomsförsäkringen kompenserar företaget för den skadade egendomen, är syftet med avbrottsförsäkringen istället att minimera den ekonomiska skadan av det "stillestånd" i företagets verksamhet som en egendomsskada kan leda till. "Södertälje Stadshotell"

Avbrottsförsäkring

- Vad som normalt täcks av en verksamhetsavbrottsförsäkring
 - För beräkningen av den ersättning som kan betalas ut ur Avbrottsförsäkringen är "täckningsbidrag" ett centralt begrepp. Begreppet är inte någon specifik försäkringsterm utan används ofta som nyckeltal exempelvis vid företags resultatplanering, för att se hur mycket en specifik produkt bidrar till att betala företagets gemensamma kostnader. Eller omsatt till företagets hela verksamhet, produkternas samlade bidrag (i) till betalning av företagets gemensamma kostnader (exempelvis lokalhyra, personalkostnader, maskiner, ränta på lån, försäkringar) samt (i) till företagets vinst.

Avbrottsförsäkring

- Vad som normalt inte täcks av en verksamhetsavbrottsförsäkring
 - Huvudregeln är att det krävs en faktisk skada på företagets saker eller lokal för att avbrottsförsäkringen ska kunna hjälpa företaget. Har inte företaget tecknat t.ex. ett epidemiavbrottsförsäkringstillägg och det finns konstaterad smitta i en försäkrad lokal, och myndigheterna med stöd av smittskyddslagen stängt den, får företaget ingen ersättning. Se nästa bild

Avbrottsförsäkring

- Vad som normalt täcks av en epidemiavbrottsförsäkring (beror på respektive bolags villkor)
 - Det ska finnas en konstaterad smitta i företagets försäkringslokal, och myndigheterna ska med stöd av smittskyddslagen ha stängt den för att ersättning ska utgå
 - Täcker motsvarande förlust i det fall myndighet med stöd av livsmedelslagen eller smittskyddslagen ingriper mot det aktuella försäkringsstället om detta leder till ett avbrott i verksamheten.

Avbrottsförsäkring

- Vad som normalt inte täcks av en epidemiavbrottsförsäkring
 - Om det *inte* finns en konstaterad smitta
 - Att lokalen spärrats av *utan* beslut av räddningstjänst eller polis

Avbrottsförsäkring

- Vilken rättsutveckling som skett inom området i ett antal av domstolsavgöranden mot bakgrund av Covid-pandemin
 - Dom i Svea Hovrätt
 - Den centrala frågan i målet är betydelsen av punkten 5 i Epidemiavbrottsförsäkringen, och då särskilt tolkningen av begreppet **myndighets ingripande**. Som tingsrätten har kommit fram till utgör avtalets ordalydelse i allmänhet en naturlig utgångspunkt.
 - Enligt hovrättens uppfattning är uttrycket myndighets ingripande emellertid av så vid innebörd att det, om det lyfts ur sitt sammanhang, kan ges en mängd olika betydelser som kan överensstämma med såväl Företaget som Försäkringsbolagets respektive uppfattningar. Ordalydelsen av begreppet kan således inte anses klar och entydig.

Avbrottsförsäkring

- Eftersom ordalydelsen av begreppet således inte anses klar och entydig måste det mot den bakgrunden anses ofrånkomligt att tolkningen av det aktuella villkoret måste ske genom att hänsyn tas till avtalets systematik, till övriga försäkringsvillkor och till den riskfördelning mellan parterna som avtalet kan ha åsyftat.
- Hovrätten understryker att den oklarhet eller mångtydighet som följer med begreppet myndighets ingripande inte är av sådant slag att ansvaret för detta ska läggas på den part som skulle anses ha formulerat villkoret, i vart fall inte utan att övriga tolkningsdata har uttömts.

Avbrottsförsäkring

- Tolkningen av villkoret kan alltså inte stanna vid en analys av ordalydelsen tagen strikt för sig.
- För **epidemiavbrottsförsäkringen** gäller att föreskrifter på smittskyddsområdet meddelade i lag, förordning eller av myndighet medför en komplettering av försäkringsvillkoren. Sådana tillkommande generella föreskrifter för hur någon ska agera i fråga om smittskydd måste enligt hovrättens mening innebära att försäkringstagaren kommer att omfattas av **ytterligare aktsamhetskrav** enligt försäkringsavtalet.

Avbrottsförsäkring

- Prövningstillstånd hos HD har beviljats
- Mål: T 3101-22
- Prövningstillstånd
- Beslutsdatum 2022-11-21
- Högsta domstolen har meddelat prövningstillstånd i mål om fastställsetalan avseende rätt till försäkringsersättning. Fråga om försäkringsbolaget är skyldigt att utge försäkringsersättning enligt en epidemiavbrottsförsäkring för skada bestående av avbrott i den försäkrades verksamhet till följd av Folkhälsomyndighetens föreskrifter för att förhindra spridning av covid-19. (Svea hovrätt, mål T 5507-21)

Avbrottsförsäkring

- Restaurangbolaget Sturecompagniet har en företagsförsäkring som bland annat omfattar skydd för avbrott i verksamheten. Ett särskilt villkor i försäkringen avser epidemiavbrottsförsäkring och anger att försäkringen gäller för avbrott "till följd av myndighets ingripande /.../ som görs under försäkringstiden och som föranleds av smittsam sjukdom som upptäcks under försäkringstiden." Sturecompagniet har begärt ersättning från försäkringsbolaget för den skada som följde av det avbrott i verksamheten som uppkom i samband med Folkhälsomyndighetens föreskrifter på grund av Covid-pandemin. Försäkringsbolaget har nekat ersättning och anfört att Folkhälsomyndighetens föreskrifter inte utgör något myndighetsingripande. Försäkringsbolaget hänvisar till att "endast avbrott till följd av myndighetsingripande med stöd av smittskyddslagen (2004:168), eller livsmedelslagen (2006:804) täckta av försäkringen." Tingsrätten ogillade Sturecompagniets käromål och hovrätten fastställde domen. Högsta domstolen meddelar prövningstillstånd för att klargöra om försäkringsbolaget är skyldigt att utge försäkringsersättning enligt epidemiavbrottsförsäkringen för skada bestående av avbrott i verksamheten till följd av Folkhälsomyndighetens föreskrifter för att förhindra spridning av covid-19.